

www.studio-vandam.eu

Herziende uitgaven 2019

Uitgifte in eigen beheer: studio vanDam

© 2016: studio vanDam

ISBN: 9789402137712

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze dan ook zonder voorafgaande toestemming van de uitgever of auteur.

KENNISMAKEN MET DIGITALE FOTOGRAFIE

1

Fotografie is al jaren beschikbaar voor iedereen die een herinnering wil vastleggen en deze wil delen met andere. Eerst met fotorolletjes die we moesten ontwikkelen. Nu is de digitale techniek alom geaccepteerd, ook bij de professionals.

CAMERA'S	4
LENZEN	13
ACCESSOIRES	19
HET GEHEIM OVER MEGAPIXELS	20
BESTANDSFORMAAT	23

BELICHTING

27

Fotografie betekent schrijven met licht. Het belangrijkste is dus het vangen van het licht, immers zonder licht geen foto. Maar teveel licht levert ook geen goede foto op. Het is dus belangrijk om de hoeveelheid licht te doseren.

DIAFRAGMA	29
SLUITERTIJD	32
ISO-WAARDE	33
EEN FOTO BELICHTEN	33
HISTOGRAM	37
DYNAMISCH BEREIK	40

SCHERPTE EN KLEUR

Naast en goede belichting is scherppte in een foto belangrijk voor het succes. Maar moet een foto van voor tot achter scherp zijn? Hoe belangrijk is scherppte, en is onscherpte in een foto wel zo verkeert?

43

FOCUS	45
SCHERPTEDIEPTE	48
BEWEGINGSONSCHERPTE	51
SCENE MODE	54
DIGITALE RUIS	59
WITBALANS	62

COMPOSITIE EN STANDPUNT

Hoe delen we de foto in en waar plaatsen we het onderwerp. In een echt mooie foto zitten drie elementen, compositie, standpunt en licht. Zaken waarbij de camera niet kan helpen en de beslissingen geheel aan de fotograaf wordt overgelaten.

65

COMPOSITIE	66
DIEPTE CREËREN	72
PERSPECTIEF	74
ACHTERGROND	77

MENSEN FOTOGRAFEREN

83

Waarschijnlijk een van de meest gefotografeerde onderwerpen is de mens. Er zijn talloze doelgroepen om te fotograferen zoals baby's, kinderen en ouderen, en zelfs met de simpelste camera kan men een mooi portret van iemand maken.

BABY'S FOTOGRAFEREN	85
OPGROEIENDE KINDEREN	86
SPELENDE KINDEREN	90
PORTRETTE	92
FAMILIE EN GROEPSFOTO'S	94
RODE OGEN	96

DE NATUUR FOTOGRAFEREN

101

Naast het fotograferen van mensen is de natuur ook een populair onderwerp. Zowel onder de fanatieke hobby fotograaf als bij de gewone huis, tuin en keuken fotograaf. De natuur is ook een eenvoudige keuze als onderwerp omdat het overal om ons heen aanwezig is.

LANDSCHAPSFOTOGRAFIE	103
DIEREN FOTOGRAFEREN	107
MACRO FOTOGRAFIE	110

REISFOTOGRAFIE

Een vakantie is voor veel mensen de rede om een nieuwe camera te kopen. Ze willen hun belevenissen vastleggen voor de achterblijvers en om er zelf later nog eens van te kunnen genieten. Dingen waar je thuis gewoon voorbij zou lopen zijn in een ver land opeens de moeite waard om te fotograferen.

115

VOORBEREIDING 117

TIPS VOOR OP REIS 120

NABEWERKEN EN AFDRUKKEN

Een dagje op pad met je camera levert al gauw honderden foto's op. Natuurlijk zitten daar, met de kennis uit dit boek, heel veel mooie foto's tussen maar wat gaan we ermee doen? Hoe zorgen we ervoor dat we deze foto's niet kwijt raken en hoe kunnen we die mooie momenten met andere delen?

127

IK HEB DIE MOOIE FOTO'S. WAT NU? 128

NAAR DE COMPUTER 129

BACK-UP 131

NABEWERKING 134

FOTO'S OP INTERNET 136

FOTO'S AFDRUKKEN 138

ALBUM MAKEN 139

VOORWOORD

De huidige camera's worden steeds slimmer en eenvoudiger om foto's mee te maken. Helaas zal de camera altijd kiezen voor veilige instellingen en zit deze er regelmatig naast als de omstandigheden wat lastiger zijn. Daarnaast levert deze door de camera gekozen instelling niet altijd de mooiste foto op.

Om het beste uit een camera te halen is het noodzakelijk te weten hoe zo'n camera werkt en welke mogelijkheden er zijn om een foto interessanter te maken. In dit boek worden fototechnische aspecten zoals diafragma, sluitertijd en ISO-waarden uitvoerig behandeld maar ook creatieve zaken zoals standpunt en compositie worden met duidelijke voorbeelden uitgelegd.

Dit boek is voor de beginnende fotograaf die meer uit zijn camera wil halen. U leert de belangrijkste facetten op fotografie gebied op een simpele en duidelijke manier eigen te maken. Daarna is het zaak om dit in de praktijk te brengen. Want ook met fotografie is het motto, al doende leert men.

A large, stylized number '1' in a light yellow color, serving as a background element for the title.

HOOFDSTUK: 1

KENNISMAKEN
MET DIGITALE
FOTOGRAFIE

Vele hebben al kennis gemaakt met fotografie. Fotografie is al jaren beschikbaar voor iedereen die een herinnering wil vastleggen en deze wil delen met andere. In eerste instantie hadden we te maken met fotorolletjes die we naar de fotograaf moesten brengen om te laten ontwikkelen. Het was altijd een klein gevecht om het rolletje in de camera te krijgen (behalve als u een instant camera of een polaroid had). Hadden we genoeg rolletjes bij ons tijdens de vakantie en wanneer maken we wel en foto en wanneer niet? En dan nog maar een paar foto's tegelijk, anders is het rolletje vol voordat we het weten. Daarna moesten de foto's nog worden afgedrukt om het resultaat te zien. Vaak pas maanden later. De spanning als we de foto's gingen halen; waren ze wel gelukt en zitten er ook mooie foto's bij? Opnieuw maken was immers geen optie.

Met de komst van digitale camera's is dit verleden tijd. De camera's worden als maar goedkoper en een foto afdrukken is alleen nodig als we deze ook daadwerkelijk in een album willen plakken of in een lijst willen ophangen. En dan natuurlijk alleen als de foto de moeite waard is, anders gaat deze direct in de digitale prullenbak. Digitale camera's brengen de mogelijkheden, die vroeger alleen waren weggelegd voor professionele fotografen, in de handen van iedereen die er maar mee wil 'spelen'. Het is nu mogelijk om te experimenteren met camera-instellingen zonder dat we eerst een foto moeten afdrukken om het resultaat te zien. We kunnen immers op de camera al bekijken of we goed bezig zijn en met de huidige computertechnieken zijn we in staat om het kleinste detail in een foto te beoordelen.

Daarnaast is het eenvoudig om onze momenten te delen met de rest van de wereld. U kunt foto's mailen naar familie en vrienden of deze op het internet zetten via de vele online fotoalbums die gratis ter beschikking staan. U heeft alleen een internetverbinding en een computer nodig om tijdens uw (wereld)reis het thuisfront op de hoogte te houden. Een foto zegt immers meer als duizend woorden.

CAMERA'S

Het is eenvoudig om een winkel binnen te stappen en een camera te kopen. Het aanbod is immers groot. Maar hoe weet je nu of je de juiste camera gekocht hebt, of in het geval er nog een aangeschaft moet worden, welke is het beste. Als je het aan een ervaren verkoper vraagt zal de reactie bijna altijd zijn, wat wilt je ermee doen. Ja, foto's maken natuurlijk. Maar wat de verkoper er eigenlijk mee bedoeld is, onder welke omstandigheden wil je foto's maken en welke eisen stel je aan het eindresultaat. Vele goedkopere camera's zijn behoorlijk traag waardoor actie momenten vaak gemist worden. Of ze hebben behoorlijk veel licht nodig om bewegingsonscherpte te voorkomen. Kortom, wanneer wilt u foto's maken en welke eisen stelt u aan de camera.

Camera's zijn grofweg in 4 soorten te verdelen:

- Compactcamera's
- Systeem camera's
- Spiegelreflexcamera's
- Midden formaat en technische camera's

Deze vier groepen zijn weer verder te verdelen in functionaliteit en kwaliteit. Hieronder worden deze beschreven met de voor en nadelen, en voor welke type fotografen deze zijn bedoeld.

STANDAARD COMPACTCAMERA'S

Deze zijn ontwikkeld om zo klein mogelijk te zijn en eenvoudig te bedienen. Dit zijn de zogenaamde 'point-en-shoot' camera's, dus richten en schieten. De camera zorgt voor de juiste instellingen. Door de relatief kleine sensor (het stukje elektronica wat het licht opvangt om de foto te maken) zijn deze camera's gevoelig voor ruis bij weinig licht. Het scherpstellen gaat traag waardoor deze niet geschikt is voor snelle actiefoto's.

Voor de fotograaf die af en toe een foto wil maken en niet zoveel eisen stelt aan de kwaliteit. Budget: € 80,- tot € 350,-

✓ Compact en eenvoudig mee te nemen.	✗ Veel ruis bij weinig licht
✓ Eenvoudig te gebruiken.	✗ Geen of weinig handmatige instelmogelijkheden
✓ Speciale modellen zoals en onderwater camera.	✗ Matige lenskwaliteit
✓ Goedkoop	✗ Weinig accessoires
	✗ Traag

ULTRAZOOM COMPACTCAMERA'S

De benaming ultrazoom zegt al genoeg. Dit zijn compactcamera's met een groot zoom bereik. Hierdoor zijn ze al een stuk groter en zwaarder dan de standaard compactcamera's. Het zoom bereik loopt van 15x tot wel 30x of meer. Ondanks de beeldstabilisatie die de meeste camera's bezitten, hebben deze camera's relatief veel licht nodig om geen bewogen foto's te krijgen als je ver inzoomt.

Voor de fotograaf die zowel groothoek foto's als detail foto's wil maken op relatief grootte afstand maar geen grote tas apparatuur wil meenemen. Budget: € 250,- tot € 450,-

✓ Veelzijdig.	✗ Veel ruis bij weinig licht.
✓ Eenvoudig te gebruiken.	✗ Matige lenskwaliteit door groot zoombereik.
✓ Groot zoom bereik.	✗ Verhoudingsgewijs prijzig.
	✗ Groot en zwaarder dan een standard compact camera.

HIGH-END COMPACTCAMERA'S

Dit zijn de beste compactcamera's op de markt. De beloofde kwaliteit is vaak beter dan zijn goedkopere broertjes en de instellingen zijn veel uitgebreider. Ook kunnen ze vaak in het RAW-formaat (uitleg over formaten komt verderop in dit hoofdstuk aan bod) foto's opslaan wat meer mogelijkheden biedt bij de nabewerking. Om de kwaliteit hoog te houden zijn deze camera's over het algemeen beperkt in het zoombereik. Wel is een goede groothoekstand voorhanden.

Serieuze fotografen en fotografen die naast hun spiegelreflexcamera een tweede, compactere camera willen. Budget: € 350,- tot € 600,-

✓ Kwaliteit.✓ groothoekbereik.✓ RAW opslag.✓ Meer handmatige instelmogelijkheden.	✗ Relatief prijzig✗ klein zoombereik.✗ Groot en zwaarder dan een compact camera.

SYSTEEMCAMERA'S

Om het grote gat tussen de compactcamera's en de spiegelreflexcamera's te dichten zijn de fabrikanten begonnen met het ontwikkelen van de systeemcamera. Kort gezegd is dit een compactcamera met verwisselbare lens. Dit type camera heeft meer voordelen ten opzichte van de compactcamera's omdat de sensor groter is wat een betere beeldkwaliteit oplevert en minder ruis bij weinig licht. Op dit moment is het aanbod van lenzen nog beperkt maar dat zal in de toekomst verbeteren.

Serieuze fotografen die voor kwaliteit gaan maar geen spiegelreflex willen aanschaffen.
Budget: € 1000,- tot € 4000,-

✓ Kwaliteit beter dan de compact camera's.	✗ Relatief prijzig
✓ Compacter en lichter dan een spiegelreflex.	✗ Kans op vuil op de sensor
✓ RAW opslag.	✗ Groter en zwaarder dan een compact camera.
✓ Meer handmatige instel mogelijkheden.	✗ (Nog) beperkte lenzen aanbod.
✓ Verwisselbare lenzen.	

SPIEGELREFLEX INSTAPMODELLEN

Door de grotere sensoren en betere lenzen zijn de foto's gemaakt met een spiegelreflexcamera kwalitatief een stuk beter als die van de compactcamera's. Door het grote aanbod van lenzen is een spiegelreflex zeer flexibel in te zetten. Voor elke situatie is er wel een lens beschikbaar. Daarnaast zijn deze camera's eenvoudig in te stellen wat de creativiteit van de fotograaf te goede komt.

Voor elke fotograaf die voor een redelijke prijs kwalitatief goede foto's wil maken.
Budget: € 450,- tot € 700,-

✓ Goede kwaliteit voor een redelijke prijs.	✗ Goedkopere afwerking
✓ RAW opslag.	✗ Soms beperkte video mogelijkheden
✓ Eenvoudig handmatig in te stellen.	✗ Groter en zwaarder dan een compact camera.
✓ Groot aanbod van verwisselbare lenzen.	✗ Kans op vuil op de sensor bij verwisselen van de lens
✓ Grotere LCD schermen om het resultaat te bekijken.	
✓ De wat duurdere hebben ook een HD filmfunctie.	
✓ Veel accessoires.	

PROFESSIONELE APS-C DSLR

Dit zijn de spiegelreflexcamera's die gebruikt worden door de professionele fotografen en de serieuze amateurs. APS-C wil zeggen dat de sensor kleiner is dan dat van een full frame camera. Toch geven ze relatief weinig ruis in moeilijke situaties. Bovendien is de camera vervaardigd uit een metaallegering met magnesium en is deze spatwater dicht, dus ook bij slecht weer te gebruiken. Het uitgebreide autofocus systeem is snel en accuraat en zijn deze camera's in staat om snel achterelkaar (tot wel 8 per seconden) foto's te maken.

Professionele en amateur fotografen die de hoogst mogelijke kwaliteit willen uit een camera met een APS-C sensor. Budget: € 700,- tot € 3000,- zonder lens.

✓ Goede kwaliteit.	✗ Grote investering
✓ Snelle en accurate auto focus.	✗ Ingewikkelder in gebruik.
✓ RAW opslag.	✗ Groter en zwaarder dan een compact camera.
✓ Eenvoudig te bedienen.	✗ Kans op vuil op de sensor bij het verwisselen van lenzen
✓ Groot aanbod van lenzen.	
✓ Grotere LCD schermen om het resultaat te bekijken.	
✓ Veel accessoires.	